

*ДВНЗ «Криворізький національний університет»
Наукова бібліотека*

Приклади оформлення списку літературних джерел

*(за вимогами ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис.
Бібліографічний опис.
Загальні вимоги та правила складання»
та ДСТУ ГОСТ 7.80:2007 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та
видавничої справи. Бібліографічний запис.
Заголовок. Загальні вимоги та правила складання», ДСТУ 3582:2013)*

Укладач С. О. Баскакова,
заступник директора наукової бібліотеки ДВНЗ «КНУ»

Кривий Ріг, 2013

Об'єктами опису є всі види опублікованих та неопублікованих документів на будь-яких носіях.

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 має деякі відмінності від попередніх стандартів.

У новому стандарті вперше підкреслено, що для розрізнення приписної та граматичної **пунктуації застосовують** проміжок в один друкований знак до і після приписного знака, за винятком крапки коми–проміжки ставлять тільки після них. Дужки розглядають як єдиний знак, проміжок ставиться перед першою і після останньої дужки.

Наприклад,

Гика В. М. Архівні установи Волині : [іст.-краєзн. нари-си]

Згідно з новим стандартом **змінені правила вживання великої та малої літер.**

Вживання визначається не лише граматичними нормами, а й розділенням зон бібліографічного опису. **Перші слова відомостей, що відносяться до зони назви та відомостей про відповідальність, записуються з малої літери, якщо вони не є власними назвами, першими словами на зви чи цитатами.** Винятком є загальне позначення матеріалу та будь-які назви у всіх зонах опису.

Наприклад,

Біологія : тести : посібник / авт. - уклад. Я. А. Омельковець. – К. : Академія, 2007. – 399 с.

З великої літери розпочинається кожна зона опису, яка виділяється крапкою й тире. Перед елементами всередині зони зазначається відповідний їм приписаний знак.

Наприклад,

Тошкова С. З джерела Вічної книги : спроба екон. прочитання Біблії / С. Тошкова ; з болг. переклали М. Ярмолюк, Т. Ярмолюк. – Львів : Кальварія, 2005. – 167 с. : портр.

Відомості, не зазначені на титульному аркуші, а також сформульовані на основі аналізу видання, наводяться у квадратних дужках (крім зони ISBN), напр.: / [голов. ред. В. Пилипенко] [б. м.] (без місяця).

У новому стандарті, за міжнародною практикою бібліографічних записів, у заголовках творів одного, двох і трьох авторів зазначається ім'я першої особи без слів «та ін.» Причому, воно обов'язково повторюється у зоні відповідальності за видання у **точності до форми запису на титульному листі.**

Наприклад,

Головин И. В. Длинные заборы в США / И. В. Головин, Ю. Н. Семенов

Бібліографічний опис документів здійснюється за:

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1 - 2003, IDT)». – К. : Держстандарт України, 2007.

Слова і словосполучення скорочуються відповідно до:

ДСТУ 3582-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги і правила» . - К. : Держстандарт України, 1998.

ГОСТ 7.12.93 «Библиографическая запись. Сокращения слов на русском языке. Общие требования и правила».

КНИГИ

Однотомний документ

Один автор

1. Капіца В. Ф. Культурогенні інститути постіндустріалізму: на прикладі постіндустріального розвитку Кривбасу / В. Ф. Капіца. – Кривий Ріг : Мінерал, 2004. – 90 с.
2. Атаманюк В. В. Технологія конструкційних матеріалів : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / В. В. Атаманюк. – Київ: Кондор, 2006. – 528 с.
3. Варава Л. Н. Стратегическое управление в горнодобывающей промышленности (на примере предприятий железорудной подотрасли Украины) / Л. Н. Варава ; НАН Украины, Ин-т экономики промышленности. – Донецк : [б. и.], 2002. – 363 с.

Два автори

1. Кузьмінський А. І. Педагогіка : підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ: Знання-Прес, 2004. – 445 с.
2. Петренко П. Д. Критерий перехода от поэтажно-камерной выемки к поэтажному обрушению на компенсационное пространство / П. Д. Петренко, Н. И. Ступник ; КГРИ. – Кривой Рог : [б. и.], 1981. – 8 с.

Три автори

1. Паранько І. С. Загальна геологія / І. С. Паранько, А. О. Сіворонов, В. Д. Євтехов. – Кривий Ріг : Мінерал, 2003. – 464 с.

Чотири автори

1. Практикум з теоретичної механіки. Статика. Кінематика : навч. посіб. для вузів / Ю. С. Рудь, І. С. Радченко, В. Ю. Білоножко, І. Б. Степанкіна ; за загал. ред. Ю. С. Рудя. – Кривий Ріг : Мінерал, 2003. – 274 с.
2. Інструкція по визначенню та обліку розкритих, підготовлених та готових до виймання об'ємів потенційно залізовміщуючої гірничої маси кар'єру "Південний" шахтоуправління з підземного видобутку руди ВАТ "Арселорміттал Кривий Ріг" / О. В. Плотніков, І. А. Кучерявенко, Н. В. Вінник, С. П. Сіденко. – Кривий Ріг : [Видав. дім], 2008. – 25 с.

П'ять і більше авторів

1. На передовых рубежах горной науки : к 75-летию Государственного предприятия "Научно-исследовательский горнорудный институт". Ч. 1 : 1933-1991 гг. / В. Г. Близнюков, Л. А. Штанько, В. А. Салганик и др. – Кривой Рог : ГП "НИГРИ", 2008. – 95 с.

Опис під назвою

1. Війна у пам'яті поколінь : матеріали міжрегіональної наукової конференції, квітень 2010 р., м. Кривий Ріг. Вип. 2. – Кривий Ріг : Видав. центр КТУ, 2010. – 178 с.
2. Качество минерального сырья : сб. науч. трудов / АГН України, КТУ, ГПИ "Кривбасспроект", Укррудпром и др. – Кривой Рог : [б. и.], 2011. – 455 с.
3. Психолого-педагогічні та методичні аспекти використання інноваційних технологій у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації : тези доповідей науково-методичної конференції (17 листопада 2006 року) / КТУ, каф. інж. педагогіки та мовної підготовки. – Кривий Ріг : [б. в.], 2006. – 106 с.

Багатотомний документ

1. Бібліотека гірничого інженера : в 14 т. : підручник для вузів за напрямком "Гірництво". Т. 1 : Бизов В. Ф., Паранько І. С. Основи динамічної та прикладної геології. Динамічна геологія. – Кривий Ріг : Мінерал, 2000. – 205 с.

або

1. Бібліотека гірничого інженера : в 14 т. : підручник для вузів за напрямком "Гірництво". – Кривий Ріг : Мінерал, 2000. –
Т. 2 : Бизов В. Ф., Паранько І. С. Основи динамічної та прикладної геології. Прикладна геологія. – 137 с.
2. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И.В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. – Львов : НТЦ "Леонорм - Стандарт", 2005. – (Сер.: "Нормативная база предприятия").
Т. 1. – 2005. – 277 с.
3. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч. 1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. – Київ : НТУУ "КПІ", 2006. – 125 с.

Матеріали конференцій, з'їздів

1. Впровадження галузевих стандартів - запорука якісної підготовки фахівців гірничо-металургійного профілю : матеріали міжвуз. науково-метод. конференції (16 грудня 2005 р.) / КТУ. – Кривий Ріг : Видав. центр КТУ, 2006. – 68 с.
2. Гірничо-металургійний комплекс: досягнення, проблеми та перспективи розвитку – 2010 : матеріали конференції (Кривий Ріг, 25-28 травня 2010 р.) / М-во освіти і науки України, КТУ. – Кривий Ріг : [Вид-во КТУ], 2010. – 286 с.

3. Гірничий вісник : наук.-техн. збірник. Вип. 96 / М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Криворізький національний університет" ; відповід. ред. Ю. Г. Вілкул. – Кривий Ріг : [Вид-во ДВНЗ "КНУ"], 2013. – 343 с.

Звіти про науково-дослідні роботи

Изыскание методов и средств интенсификации сухих и комбинированных процессов разделения рудных материалов : отчет о НИР : Г-6-86. Технологическое задание ТЛЗ / МВиССО УССР, КГРИ ; рук. Губин Г. В.; исполн.: Губин Г. В., Авдеев В. Ф., Харламов В. С. [и др.]. –Кривой Рог, 1988. –30 с. –№ ГР 01860089856. – Инв. № 028.90024330.

Препринти

1. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. – Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. – 19 с. – (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр "Харьков. физ.-техн. ин-т" ; ХФТИ 2006-4).
2. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. – Чернобыль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. – 7, [1] с. – (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

Законодавчі та нормативні документи

1. Україна. Верховна Рада. Кабінет Міністрів. Державний бюджет України на 1997 рік : (уточнений) / Кабінет Міністрів України. – Київ : [б.в.], 1996. – 10 с.
2. Кримінально-процесуальний кодекс України : станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – Київ : Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань).
3. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007. – Офіц. вид. – Київ : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України, 2007. – VI, 74 с. – (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція).

Стандарти

1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. – [Чинний від 2006-01-01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2006. – IV, 231 с. – (Національний стандарт України).
2. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 – ДСТУ ISO 6107-9:2004. – [Чинний від 2005-04-01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2006. – 181 с. – (Національні стандарти України).
3. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. – [Чинний від 2007-01-01]. – Київ : Держспожив- стандарт України, 2007. – IV, 18 с. (Національний стандарт України).

Промислові каталоги

Первинні термоперетворювачі. Термоперетворювачі та компенсаційні пристрої для АЕС. Гігрометри та регулятори вологості повітря. Регулятори температури. Пірометри. Цифрові термометри. Прилади спеціального призначення. Пристрої контролю температури в металургії [Электронный ресурс] : каталог / ЗАТ НВО "Термоприлад". – Львів : [б. и.], 2012. – эл. опт. диск.

Бібліографічні покажчики

1. Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 / О. Куц, О. Вацеба. – Львів : Укр. технології, 2007. – 74 с.
2. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997-2005 роки / [уклад. Кириць Б. О., Потлань О. С.]. – Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 11 с. – (Сер.: Бібліографічні довідники ; вип. 2).

Депоновані наукові праці

Работа мельниц с высокой степенью заполнения / Г. В. Губин, А. А. Шестаков, А. М. Шестаков ; КТУ. – Кривой Рог : [б. и.], 1996. – 6 с : ил. –Деп. в ГНТБ Украины 02.04.96. No866-Ук96.

Дисертації

1. Куліковська О. Є. Концептуальні засади маркшейдерського моніторингу безпечного функціонування гірничодобувних регіонів : дис. ...д-ра техн. наук / О. Є. Куліковська ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ "Криворізький національний університет". – Кривий Ріг : [б. в.], 2012. – 346 с.
2. Домнічев М. В. Розробка технології знепилення хвостосховищ гірничо-збагачувальних комбінатів Кривбасу : дис. ... канд. техн. наук / М. В. Домнічев ; М-во освіти і науки України, КТУ. – Кривий Ріг : [б. в.], 2010. – 127 с.

Автореферати дисертацій

1. Щокін В. П. Адаптивне керування агломераційним комплексом на основі авторегресійних структур з регуляризацією : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра техн. наук : 05.13.07 -автоматизація процесів керування / В. П. Щокін ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ "КНУ". – Кривий Ріг : [Видав. центр КТУ], 2012. – 40 с.

Авторські свідоцтва

1. А. с. 751426 СССР, МКИ В03В 13/00. Система автоматического управления технологической линией обогащения / В. С. Моркун, В. П. Хорольский. – № 2615599 ; заявл. 03.05.78 ; опубл. 30.07.80, Бюл. № 2. – 5 с. : рис.

Патенти

2. Пат. 67389 Україна, МПК В03В 13/00. Система автоматичного керування процесом збагачення рудних матеріалів / В. С. Моркун, С. М. Барський ; опубл. 15.06.2004. – 2 с. – іл.

АНАЛІТИЧНИЙ ОПИС ДОКУМЕНТІВ

Стаття періодики

1. Корсак К. Чи потрібно проводити масове рейтингування університетів України ? / К. Корсак // Науковий світ. – 2008. – № 12(125). – С. 2–4.
2. Андрушків Б. Україна і Польща - економічні аспекти співпраці / Б. Андрушків, Я. Бакушевич // Економіка України. – 2005. – № 12. – С. 82–85.
3. Про формування та розміщення державного замовлення про підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів : Закон України від 20 листопада 2012 року № 5499-VI // Офіційний вісник України. – 2013. – № 1. – С. 20–23.

Частина книги, продовжуваного видання

1. **Дояр Л. В.** Донецько-Криворізька радянська республіка від заснування до ліквідації / **Л. В. Дояр** // Сталій розвиток гірничо-металургійної промисловості – 2007 : міжн. наук.-техн. конф., присв. 85-й річниці з дня заснування КТУ : збірник доповідей. – Кривий Ріг, 2007. – С. 62–66. – Бібліогр.: 15 назв.
2. **Крутов Г. В.** Налог на добавочную стоимость в контексте государственного регулирования внешнеэкономической деятельности / **Г. В. Крутов, А. Г. Максимчук** // Вісник КНУ : збірник наук. праць. – Кривий Ріг, 2013. – Вип. 34. – С. 287–293. – Бібліогр.: 4 назв.
3. **Кравець В. Г.** Деформаційні процеси в структурно нестійкому ґрунті під дією системи лінійних зарядів / **В. Г. Кравець, В. В. Ваннича, О. В. Щенітчак** // Вісник КТУ : збірник наук. праць. – Кривий Ріг, 2008. – Вип. 20. – С. 233–236. – Бібліогр.: с. 236.
4. Невідкладні шляхи вирішення екологічних проблем Криворізького регіону / **О. М. Голишев, П. Г. Комащенко, О. Г. Мовчан, В. А. Бурим** // Вісник КТУ : збірник наук. праць. – Кривий Ріг, 2008. – Вип. 20. – С. 213–218. – Бібліогр.: с. 218.

Електронні ресурси

1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III-IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. – 80 Min / 700 MB. – Одеса, 2003. – (Бібліотека студента-медика) – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. – Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000. – Назва з контейнера.
2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. – Київ : CD-вид-во «Інфодиск», 2004. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. – (Всеукр. перепис населення, 2001). – Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул.екрана.
3. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі : електронні ресурси в науці, культурі та освіті [Електронний ресурс] : (підсумки 10- ї Міжнар. конф. "Крим-2003") / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник. – 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу до журн.
: <http://www.nbu.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm>.
4. Інформаційно-аналітична довідка про стан книговидання та книгорозповсюдження в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL
: <http://www.kniga.gov.ua/index.php?7901200200000000010>. – Назва з екрана.